

Kajaanin kaupunki

KAJAANIN VESI -LIIKELAITOS
TILINPÄÄTÖS 2023

Kajaanin Vesi -liikelaitos

1 Toimintakertomus

1.1 Liikelaitoksen johtajan katsaus

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toimintavuosi 2023 oli koronapandemian jälkeen kutakuinkin normaali toimintavuosi. Syksyllä 2022 voimakkaan energian säästämisen seurauksena voimakkaasti vähentynyt Kajaanin Vesi -liikelaitoksen myynti väheni edelleen hieman lieventyneenä vaikuttaen liikevaihtoon. Toisaalta syksyllä 2022 vuoden 2023 talousarviota varovaisuusperiaatteella laadittaessa varauduttiin tiettyjen palveluiden ja tarvikkeiden hintojen voimakkaaseen nousuun, mikä ei onneksi toteutunut pelättyssä laajuudessa. Vaikka liikevaihto jäi noin 244.000 euroa talousarvion tavoitteesta, oli taloudellinen tulos noin 124.000 euroa talousarviota parempi. Perustehtävä eli asiakkaille tarjottavat vesihuoltopalvelut toimivat käytännössä keskeytyksettä hyvälaatuisina kohtuulliseen hintaan niin valtakunnallisten vertailujen kuin oman tilastoinninkin perusteella.

Hyvä taloudellinen tulos perustuu pitkälti mm. hyvin vähäisiin äkillisiin ennakoimattomiin korjaustoimenpiteisiin, joita on vältetty jatkuvalla ja suunnitelmallisella vesihuolto-omaisuuden saneerauksella eli omaisuudenhallinnalla. Tämä välttämätön, suhteellisen merkittäviä investointipanostuksia vaativa toiminta on jatkuvaa myös tulevaisuudessa. Onnistunut omaisuudenhallinta on myös osa varautumista. Muuttunut maailmantilanne vaatii huoltovarmuuskriittisen vesihuollon varautumiselta jatkossa kasvavia panostuksia myös varautumisen muille osa-alueille. Näiden lisäksi digitalisaation hyödyntäminen tulee tulevaisuudessa laajenemaan Kajaanin Vesi -liikelaitoksen nyt jo hyvinkin kattavasta etäluennasta edelleen myös muun mitatun tiedon suurempaan hyödyntämiseen.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vuoden 2023 tulos oli olosuhteisiin nähden erittäin hyvä. Toiminnalliset ja valtuuston asettamat taloudelliset tavoitteet saavutettiin ja asiakkaat olivat vähäisten reklamaatioiden, palautteen ja oman tilastoinnin perusteella pääsääntöisesti tyytyväisiä vesihuoltopalveluiden laatuun. Näistä onnistumisista suurin ansio ja kiitos kuuluu tehtäviinsä sitoutuneelle ja niissä onnistuneelle henkilökunnalle.

1.2 Liikelaitoksen hallinto

Vuosi 2023 oli liikelaitoksena toimineen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen 19. toimintavuosi, 15. toimintavuosi Kuntalain (410/2015) säännösten mukaisena liikelaitoksena nykyisellä nimellään ja samalla Kajaanin kunnallisen vesihuollon 102. toimintavuosi.

Kajaanin Vesi liikelaitos päättää itsenäisesti toimintaansa liittyvistä asioista. Liikelaitoksen toimielinten vastuista ja tehtävistä säädetään Kuntalaissa (410/2015) ja liikelaitoksen tehtävistä määrätään myös kaupungin hallintosäännössä ja Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toimintasäännössä.

Liikelaitoksen toiminnasta, kehittämisestä ja tuottavuudesta vastaa Kajaanin kaupunginhallituksen alainen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta yhteistyössä liikelaitoksen johtajan kanssa kaupunginvaltuuston määrittämien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kaupunki toteuttaa omistajaohjaustaan omistajapolitiittisten linjausten ja ohjelman sekä liikelaitoksen johtokunnan kautta.

Johtokuntaan kuuluu viisi kaupunginhallituksen valitsemaa varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kaupunginhallitus valitsee yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Lisäksi kaupunginhallitus nimeää johtokuntaan läsnäolo- ja puheoikeudella oman edustajansa sekä vastaavat oikeudet omaavan henkilöstön edustajan Kajaanin Vesi -liikelaitoksen henkilöstön esityksestä. Johtokunta kokoontui vuonna 2023 neljä kertaa.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta 1.1.-31.12.2023:

Jäsenet:	Henkilökohtaiset varajäsenet:
Heikkinen Janne, pj.	Laurila Jani
Arffman Pasi, vpj.	Koskelo Sakari
Haataja Jani	Heikkilä Ville
Stricker Rea	Karjalainen Suvi
Tartia-Jalonen Aila	Törrö Leena
Halonen Jarmo, henkilöstön edustaja	Hyttinen Marko
Keränen Silja, kaupunginhallituksen edustaja	

Kajaanin Vesi -liikelaitosta, sen sisäistä hallintoa ja kehittämistä johti tilivelvollisena viranhaltijana vuonna 2023 Kajaanin Veden johtaja Juha Nurminen apunaan johtoryhmä. Liikelaitoksen johtajan valitsee kaupunginhallitus ja johtoryhmän kokoonpano määrittellään toimintasäännössä. Johtoryhmän tehtävänä on tukea johtajaa liikelaitoksen toiminnan kehittämisessä ja johtamisessa sekä johtokunnan käsittelemien asioiden valmistelussa. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii liikelaitoksen johtaja ja jäsenenä tulosyksikköjen päälliköt verkostopäällikkö ja käyttöpäällikkö sekä henkilöstön keskuudestaan valitsema edustaja. Johtokunnan puheenjohtajalla on osallistumisoikeus johtoryhmän kokouksiin ja Kajaanin Veden asioita hoitava kaupungin controller on asiantuntijana osallistunut johtoryhmän kokouksiin. Vuonna 2023 johtoryhmä kokoontui kymmenen kertaa.

1.3 Taloudellinen kehitys

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tulos oli noin 124.000 euroa talousarviota ja noin 136.000 euroa kaupunginvaltuuston asettamaa tavoitetta parempi. Tilikauden tulokseen vaikutti voimakkaimmin vuonna 2022 alkanut voimakas myynnin volyymin kasvu sekä syksyllä 2022 vuoden 2023 talousarviota varovaisuusperiaatteella laadittaessa tiettyjen Kajaanin Veden volyymiltään runsaasti käyttämien palveluiden ja tarvikkeiden arvioitua pienempi kustannusten kasvu. Myyntivolyyymi väheni vuoden 2022 lopun tilanteesta vuotta 2022 maltillisemmin, minkä seurauksena liikevaihto oli noin 244.000 euroa talousarviota pienempi. Palvelujen ostot olivat noin 200.000 euroa ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat olivat noin 170.000 euroa talousarviota pienemmät. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tuloutus kaupungille oli suunnitellusti 1,2 miljoonaa euroa.

Korjausvelan hallinta, tiukentuvat lupa-, laatu-, palvelutaso- sekä varautumisvaatimukset pitävät jatkossakin yllä suhteellisen mittavia investointi- ja kustannuspaineita. Myynti näyttää vakiintuneen vajaan 10 % pienemmälle tasolle kuin ennen syksyä 2022 energian säästöineen ja sen palautumisesta entiselle tasolle ei ole viitteitä. Näistä syistä asiakkailta perittäviin maksuihin kohdistuu jatkossakin kohtuullisia korotuspaineita. Vesihuollon maksuja valtakunnallisesti vertailtaessa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen hinnat ovat toistaiseksi kilpailukykyisiä.

1.4. Olennaiset tapahtumat

Kajaanin Vesi -liikelaitos tuotti vuonna 2023 talousarvion palvelulinjauksien mukaisesti perustehtävään keskittyen yksinkertaistettuna kahta tuotetta: talousvesi- ja jätevesihuoltopalvelua sekä niihin liittyviä volyymiltään vähäisiä lisä- ja sivupalveluita. Lisäksi kaupungin ympäristötekniiselle toimialalle tuotettiin vähäisessä määrin huleveden viemäroinnin ylläpitoa tukevia palveluita. Talousvettä laskutettiin 1.824.124 m³ ja jätevettä 1.743.688 m³, joista tukkumyyntinä vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille 149.378 m³ talousvettä ja 126.203 m³ jätevettä. Laskutettavan talous- ja jäteveden määrä väheni 2,6 % vuodesta 2022 (talousvesi -3,4 %, jätevesi -1,7 %) ja 8,7 % vuodesta 2021. Laskutettavan talous- ja jäteveden määrä omalla toiminta-alueella väheni edellisestä vuodesta noin 2,7 % (talousvesi -3,0 %, jätevesi -2,3 %). Tappiollinen tukkumyynti vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille, joka kattaa lähes toimintakulut mutta ei pääomakuluja, väheni noin 1,6 % vuodesta 2022 (talousvesi -7,4 %, jätevesi +10,2 %). Myynnin vuosittaiset vaihtelut ovat viime vuosina olleet erinäisistä syistä johtuen poikkeuksellisen suuria. Myynti vähentynee jatkossakin, tosin jonkin verran viime vuosia maltillisemmin. Päätuotteiden laadussa ja palvelun keskeytymättömyydessä ei ollut merkittäviä poikkeamia.

Asiakastietojärjestelmään vietiin vuoden 2023 lopussa 7.048 käyttöpaikan eli 93,6 % (95,2 % asennetuista mittareista) käyttöpaikkojen lukematiedot etäluenta hyödyntäen ja olivat siten pelkästään mitattuun kulutukseen perustuvan laskutuksen piirissä. Viimeisen 5-6 %:n saaminen etäluentaan kestää mm. erinäisistä teknisistä syistä johtuen vielä vuosia, jopa tämän vuosikymmenen. Sähköistä laskutusta käytti vuoden 2023 lopussa 4.091 käyttäjää, mikä on 54,4 % käyttöpaikoista. Kajaanin Vesi -liikelaitos lähetti vuonna 2023 kaikkiaan 30.600 laskua.

Vuonna 2023 vesihuoltoverkostoja saneerattiin noin 2,8 km, jotka kaikki Kajaanin Vesi -liikelaitoksen omina hankkeina aukikaivamattomia menetelmiä käyttäen. Uusia vesihuoltoverkostoja rakennettiin noin 1,5 km. Jätevesipumppaamoja saneerattiin kolme kappaletta. Keskeisimmistä alavesisäiliöistä uusittiin toisen tekniikka ja lähtevää syöttöjohtoa noin 0,5 km. Lisäksi päivitettiin laitoskohteiden automatiikkaa ja sähköistystä.

Peuraniemen jätevedenpuhdistamon saneerauksen tai uudistamisen yleissuunnittelu käynnistyi vuoden 2023 keväällä ja se valmistuu vuoden 2024 keväällä. Lisäksi vuoden 2023 aikana aloitettiin vuonna 2024 toteutettavan uuden valvomon ja vanhan valvomon paikalle vuonna 2025 toteutettavan käsittelyn jäteveden lämpöä hyödyntävän lämpöpumppulaitoksen toteutussuunnittelu. Saneeraus toteutetaan mahdollisuuksien mukaan vaiheittain, joka tarkentuu yleissuunnittelussa.

Kajaanin Vesi -liikelaitos täytti sille asetetut toiminnalliset tavoitteet vuonna 2023. Talousveden laadun tarkkailemiseksi otetuista 70 näytteestä kaikki täyttivät talousvedelle asetetut terveydelliset laatuvaatimukset ja -suositukset. Suunnittelemtomia palvelunkeskeytyksiä oli kahdeksan kappaletta ja keskeytysten keskimääräinen asiakasaika oli noin 38 sekuntia/asiakas/vuosi. Jätevedenpuhdistamo täytti kaikki sille asetetut neljännesvuosikeskiarvoina asetetut lupavaatimukset, vaikka viemäriverkoston ylivuotoja oli yhteensä noin 12.700 m³ Otanmäki-Kajaani-siirtoviemäristä runsaasta vuoto-/sulamisvesistä johtuen.

Reklamaatioita, palautteita ja vahingonkorvausvaatimuksia oli toiminnan volyyymiin nähden hyvin vähän. Kajaanin Vesi -liikelaitos sai vuonna 2023 reklamaatioita tai palautteita kolme kappaletta: kiitosta selkeästä laskusta ja kaivattiin laajemmin henkilöiden yhteystietoja sekä paheksuttiin aiheetta mittarinlukijan ilmoittamatonta käyntiä. Kajaanin Vesi -liikelaitokselle osoitettiin vuonna 2023 kaksi vahingonkorvausvaatimusta tonttijohdon sulkuventtiilin toimimattomuudesta ja vesimittarin vuodosta. Korvausvaateiden kustannukset olivat osin yksilöimättömiä ja korvauksia maksettiin 185,38 euroa (sis. alv 24 %) yhdestä korvausvaatimuksesta.

1.5. Liikelaitoksen henkilöstö

Kajaanin Vesi -liikelaitoksella oli vuonna 2023 henkilöstöä 19,0 henkilötyövuosina mitattuna. Näistä oli vakituisia 17,7 henkilötyövuotta, josta taloussihteerin työpanosta on myyty kaupungin konsernihallinnolle lähes 0,7 htv eli vesihuoltoon käytettiin noin 18,3 henkilötyövuotta. Harjoittelijoita on käytetty mm. vuotovesien hallitsemiseksi suoritettaviin jätevesikaivojen kunnon tarkastuksiin ja jätevedenpuhdistamo- ja pumppaamotimin lomien sijaistuksiin. Vuonna 2023 Kajaanin Vesi -liikelaitoksesta eläköityi yksi työntekijä, jonka työpanos täytettiin rekrytoinnilla ja sisäisillä työtehtävien muutoksilla. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen henkilöstön keski-ikä vuoden 2023 lopussa oli noin 53,6 vuotta.

Koronapandemiasta palautettiin vähitellen normaaliin työskentelyyn, tosin sen seurauksena lähinnä Hallintotulosyksikössä on sovellettu kaupungin etätyöohjeistuksen mukaista hybridityömallia.

Kevään 2023 virkistyspäivänä osallistuttiin Miljoona roskapussia -kampanjaan keräten roskia Kajaanin Veden toimiston lähialueelta Onnelasta sekä Petäisenniskasta. Syksyn virkistysiltapäivä jouduttiin siirtämään vuodelle 2024 influenssan leviämisen ehkäisemiseksi.

1.6. Ympäristöasiat

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vastuulla olevista tehtävistä ympäristöpanostuksiin kuuluviksi luetaan pohjavedensuojelua varten tehdyt toimenpiteet lähinnä vedenhankinnassa (mm. pohjavesimittaukset ja -analyysit). Jätevesihuolto on huomioitu ympäristöpanostuksena käytännössä kokonaisuudessaan sisältäen viemäriverkoston käytön ja kunnossapidon, jätevesien puhdistuksen, lietteen käsittelyn sekä näihin liittyvät tutkimukset, analyysit ja

ympäristöluvan velvoittavat vesiensuojeluun ja kalatalouteen liittyvät tutkimukset ja maksut sekä jätevesihuollon investoinnit. Ympäristötuotoiksi on luettu jäteveden käyttö- ja perusmaksut.

Viemärointi ja jäteveden- sekä lietteenkäsittely ovat kustannuksiltaan Kajaanin kaupungin merkittävien ympäristöpanostus. Kajaanin Vesi -liikelaitos käytti vuonna 2023 ympäristötekijöihin käyttötaloudestaan noin 3,4 miljoonaa euroa ja pysyviin vastaaviin sisältyy aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja noin 13,0 miljoonaa euroa. Ympäristötuotot olivat noin 4,8 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 Kajaanin Vesi -liikelaitos täytti kaikki ympäristöluvassa neljännesvuosittaisiksi asetetut vaatimukset jätevedenpuhdistuksen suhteen. Pohjavedenoton ottomäärän kaikkien kuukausittaisten (yhteensä 96 kpl/v) seurantapisteen tulokset täyttivät lupamääräysten ehdot.

1.7. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittämiseen vaikuttavat seikat

Talousarvioon 2023 on kirjattu Kajaanin Vesi -liikelaitoksen keskeisimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit, joiden toteutumista on arvioitu yhdenmukaisesti kaupunkikonsernissa osavuositraportissa 1.1.-30.6.2023 sekä tässä tilinpäätöksessä. Vuonna 2023 talousarviossa mainituista merkittävimmistä riskeistä realisoitui myyntivolyymien väheneminen vuotta 2022 lievempänä ja siihen oli jo talousarviossa varauduttu sekä sähkö- ja automaatiokomponenttien saatavuusongelmat niin ikään vuotta 2022 lievempinä. Riskiarvion riskejä ja riskiluokkia on vuoden 2023 aikana päivitetty muuttuneen tilanteen mukaisesti.

Vuoden 2023 talousarviossa on huomioitu kaupungin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjelmistoa hyödyntäen vuosittain päivitettävät strategisten, taloudellisten ja vahinkoriskien riskiarviot. Operatiivisia ja toiminnallisia riskejä vuonna 2023 on päivitetty erillisellä vesihuollon riskienhallintaohjelmistolla. Varautumista tehostettiin mm. varavesisäiliöhankinnoilla. Tarve varautumisen ja kohteiden suojaamisen tehostamiseen on kasvava.

1.8. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vesihuoltopalveluiden hintataso, tehokkuus, laatu ja kannattavuus

Kajaanin Vesi -liikelaitos päivitti hinnastoaan vuoden 2023 alusta. Pitkäjänteisen suunnitelman mukaisesti käyttö- ja perusmaksuja korotettiin kokonaisvaikutukseltaan noin 4,8 %. Palvelumaksuja päivitettiin vastaamaan tuotantokustannusten muutoksia. Seuraavaan taulukkoon on koottu Kajaanin Vesi -liikelaitoksen hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2019-2023.

KAJAANIN VESI -LIIKELAITOS TUNNUSLUKUJA					
Tunnusluvut 31.12.	2019	2020	2021	2022	2023
Verkostoon pumpattu vesimäärä (m ³ /a)	2 562 862	2 472 998	2 479 393	2 365 089	2 160 024
Laskutettu vesimäärä (m ³ /a)	2 076 244	1 962 118	2 011 458	1 888 260	1 824 124
Käsiteltäväksi johdettu jätevesimäärä (sis.ohitukset) (m ³ /a)	3 276 024	3 922 033	3 573 805	3 296 408	3 253 957
Laskutettu jätevesimäärä (m ³ /a)	1 938 819	1 932 943	1 898 253	1 774 431	1 743 688
Vesijohtoverkoston liittynyt asukasmäärä (as)	34 177	33 330	32 484	32 175	32 330
Jätevesiviemäriverkoston liittynyt asukasmäärä (as)	31 210	30 564	29 917	29 606	29 772
Vesijohtorunkoverkoston pituus (km)	528,0	529,0	527,0	527,0	527,6
Jätevesirunkoverkoston pituus (km)	264,0	265,0	265,0	265,0	263,6
Laatuvaatimukset täyttävä talousvedenlaatu %	100,0	100,0	100,0	98,7	100,0
Laskuttamattoman talousveden osuus (tai hukkavesi) %	19,7	21,2	18,9	20,2	15,6
Vesijohtoverkoston uusiutumisaika v	203,1	114,8	148,9	135,8	396,7
Putkirikkojen määrä vesijohtoverkosto/verkostopituus (kpl/km vuosi)	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02
Veden ominaiskäyttö, Kotitalouksien veden käyttö (l/as/vrk)	153,3	149,4	156,0	147,0	141,9
Jätevedenpuhdistuksen lupaehtojen täytyminen %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Puhdistamattoman jäteveden ohitukset %	0,12	0,05	0,31	0,31	0,39
Laskuttamattoman jäteveden osuus %	40,8	50,7	46,9	46,2	46,4
Jätevesijohtoverkoston uusiutumisaika v	64,4	176,7	116,2	284,6	181,8
Investonnit yhteensä (€)	2 458 147	3 353 541	2 684 601	2 944 286	2 351 561
Omistajatuloutus (€)	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Käyttömaksu, talousvesi, €/m ³ (sis. alv)	1,34	1,35	1,40	1,48	1,60
Käyttömaksu, jätevesi, €/m ³ (sis. alv)	2,37	2,49	2,53	2,59	2,68
Toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	214,2	209,3	222,7	209,3	211,6
Käytön ja ylläpidon omakustannushinta, €/m ³	0,86	0,92	0,90	0,94	1,02
Tuloutus suhteessa liikevaihtoon %	16,2	16,0	15,7	16,0	15,6
Investoinnit/poistot	1,37	1,83	1,43	1,45	1,16
Investointien tulorahoitus %	113	82	110	93	122
Omistajan tuki investointikustannuksiin/kokon.investoinnit %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	8,5	8,0	7,7	6,8	6,2
Omakotitalon vertailuhinta, VVY:n laskentaperusteella, €/m ³	5,14	5,28	5,38	5,53	5,76

2 Talousarvion toteutumisvertailu

2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 2023	Tila
Tuottovaatimus	1 200 000 euroa, joka koostuu peruspääoman korosta ja tuloutuksesta.	1 200 000 euroa	Toteutuu
Tilikauden ylijäämä ennen varauksia	> 700 000 euroa (tavoite; ei sitova)	835 730,16 euroa	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 2023	Tila
Toimitusvarmuus	Vedenjakelun suunnittelemttomat käyttökatkokset, tuntia/asukas/vuosi	0,075	0,011	Toteutuu

Lapset ja nuoret

Harjoittelupaikkojen oppimismahdollisuuksien tarjoaminen	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja, htv/vuosi	1,0	1,3 htv	Toteutuu
--	--	-----	---------	--------------

Kestävä kehitys

Energiätehokkuus	Jätevedenpumppaamoiden energiatehokkuus optimoitu, % pumppaamoista ?	78	78,7 %	Toteutuu
Ympäristövaikutusten minimointi/vähentäminen	Lupaindeksi, jätevedenpuhdistamon kuukausinäytteet lupaehtot täyttäviä, %.	> 95	95,8 % (23/24)	Toteutuu

2.2 Riskien hallinta

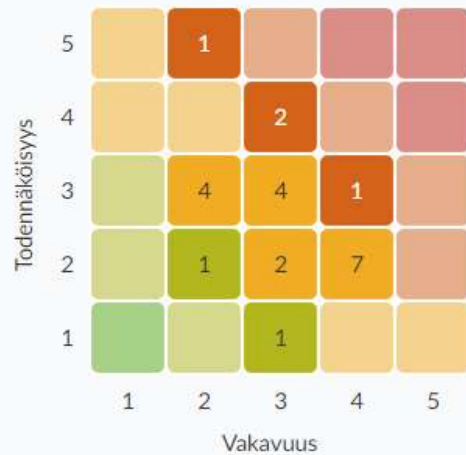
Riskienhallinta

	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Kohde	Riskialue	Riski	
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.2.1. Taloudelliset riskit	Myyntivolyymin vähentyminen josta seuraa tulojen supistuminen.	12
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.3.1. Operatiiviset riskit	Kriittisten varaosien tai tarvikkeiden saatavuusongelmat.	12
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.1.1. Strategiset riskit	Jätevesipuhdistamon ympäristölupaehtojen merkittävä kiristyminen	12
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.2.1. Taloudelliset riskit	Kajaanin veden palveluja myydään tappiolla tai ilman katetta.	10
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.1.1. Strategiset riskit	Laajennetaan vastuu- tai toiminta-aluetta ilman riittävää ennako valmistelua.	9
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.4.1. Vahinkoriskit	Yllättävät luonnonilmiöt (myrskyt ja rankkasateet).	9
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.1.1. Strategiset riskit	Liian laaja (/suppea) perustehtävän määrittely.	9
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.2.1. Taloudelliset riskit	Hintariski: Materiaalin tai ostopalvelun hinnan nousu	9
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.4.1. Vahinkoriskit	Vesilaitoksen kriittisen rakennuksen vaurioituminen tulipalossa.	8
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.1.1. Strategiset riskit	Toimintakyvyn tai palvelutason heikkeneminen puutteellisen omaisuudenhallinnan vuoksi.	8
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.2.1. Taloudelliset riskit	Suurten investointien rahoitusprosessissa epäonnistuminen.	8
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.3.1. Operatiiviset riskit	Laaja vedenjakeluhäiriö.	8
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.3.1. Operatiiviset riskit	Vesijohtoverkoston mikrobiologinen tai kemiallinen saastuminen.	8
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.3.1. Operatiiviset riskit	Merkittävä putkirikko vesi- tai viemäriverkostossa.	8
Liikelaitokset > Kajaanin vesi	2.4.1. Vahinkoriskit	Vesihuollon fyysiseen infrastruktuuriin tahallinen vaikuttaminen	8

2.3 Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2023
Kirjanpito ja maksuliikenne	Ostolaskut ja myyntilaskut käsitellään asianmukaisesti ja ajantasaisesti.	Osto- ja myyntilaskut käsitelty asianmukaisesti ja ajantasaisesti. Ei poikkeamia.
Talousraportointi	Taloustilanne käsitellään Kajaanin Veden johtoryhmässä ja talousraportti lähetetään johtokunnan jäsenille säännöllisesti.	Taloustilanne käsitelty jokaisessa johtoryhmässä ja toteumaraportti toimitettu johtokunnan jäsenille tiedoksi kuukausittain uuden järjestelmän raportoinnin kunnollisen toiminnan jälkeen.
Tietohallinto ja tietoturva	Kajaanin Veden toimintaan liittyvät tietosuojaselosteet ovat ajan tasalla.	Tietosuojaselosteet ajan tasalla.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Kajaanin Vesi ei myönnä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.	Ei myönnettyjä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.
Sopimushallinta	Kajaanin Veden sopimusvastuut on määritelty. SOPIVA-lausekkeiden käyttöönotto hankintasopimuksissa, joissa tarpeen ja mahdollista.	Sopimusvastuut määritelty. SOPIVA-lausekkeiden käyttöönotto kesken.

Kajaanin Vesi	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Yhteensä (Henkilöstö, htv2)	19,3	19,3	19,0

2.4. Talousarvion toteumat, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tilihierarkia	Alkup. TA koko vuosi	TA- muutokset	MTA koko vuosi	Toteuma_kum	Jäljellä MTA	TP_ed vuosi
▲						
Liikevaihto	7 938 634	0	7 938 634	7 694 303	244 331	7 498 602
Liiketoiminnan muut tuotot	6 131	0	6 131	9 612	-3 481	38 541
Muut tuet ja avustukset	4 000	0	4 000	4 385	-385	5 338
Muut toimintatuotot	2 131	0	2 131	5 228	-3 097	33 203
Materiaalit ja palvelut	-2 648 172	0	-2 648 172	-2 280 149	-368 023	-2 250 369
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 246 240	0	-1 246 240	-1 076 240	-170 000	-1 025 431
Palvelujen ostot	-1 401 932	0	-1 401 932	-1 203 909	-198 023	-1 224 938
Henkilöstökulut	-1 241 611	0	-1 241 611	-1 263 463	21 852	-1 240 292
Palkat ja palkkiot	-1 000 002	0	-1 000 002	-1 027 391	27 389	-966 229
Henkilösivukulut	-241 609	0	-241 609	-236 072	-5 537	-274 063
Poistot ja arvonalentumiset	-2 016 019	0	-2 016 019	-2 035 094	19 076	-2 036 430
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 016 019	0	-2 016 019	-2 028 667	12 649	-1 952 442
Arvonalentumiset				-6 427	6 427	-83 988
Liiketoiminnan muut kulut	-127 120	0	-127 120	-102 239	-24 881	-115 813
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 911 843	0	1 911 843	2 022 970	-111 127	1 894 239
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-1 200 000	0	-1 200 000	-1 187 240	-12 760	-1 189 220
Korkotuotot				1 267	-1 267	59
Muut rahoitustuotot				11 568	-11 568	10 721
Korvaus peruspääomasta	-1 200 000	0	-1 200 000	-957 042	-242 958	-1 200 000
Muut rahoituskulut				-243 032	243 032	
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia e...	711 843	0	711 843	835 730	-123 887	705 019
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	711 843	0	711 843	835 730	-123 887	705 019
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	711 843	0	711 843	835 730	-123 887	705 019

Investointiosan toteutumisvertailu

	TA 2023	TP 2023 Toteuma	Poikkeama	TP 2022
Rakennukset/rakentaminen				
Rakennukset				
Vesihuollon suunnittelu ja tutkiminen				
Vesihuollon rakentaminen ja saneeraus			0,00	-1 981 426,97
Vedenottamot rakentaminen	-50 000,00		-50 000,00	-43 200,98
Vedenottamot saneeraus	-50 000,00	-35 123,69	-14 876,31	
Talousvesiverkoston rakentaminen	-146 000,00	-103 135,20	-42 864,80	
Talousvesiverkoston saneeraus	-800 000,00	-477 064,50	-322 935,50	
Talouksrakennus uushankinta		-73 485,39	73 485,39	
Lietteenkäsittely saneeraus		-14 360,00	14 360,00	
Vesisäiliöt rakentaminen	-80 000,00		-80 000,00	-54 332,19
Vesisäiliöt saneeraus	-230 000,00	-357 021,11	127 021,11	
Jätevesiverkoston rakentaminen	-244 000,00	-125 527,80	-118 472,20	
Jäteveden puhdistamon rakentaminen	-115 000,00		-115 000,00	
Jätevesiverkoston saneeraus	-545 000,00	-875 638,82	330 638,82	
Jätevedenpumppaamot saneeraus	-180 000,00	-106 617,61	-73 382,39	-144 332,87
Jätevedenpuhdistamo saneeraus	-40 000,00	-32 462,05	-7 537,95	-304 362,36
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 480 000,00	-2 200 436,17	-279 563,83	-2 527 655,37
Koneet ja kalusto				
Vesilaitoksen koneet	-280 000,00	-150 124,56	-129 875,44	-416 630,86
Viemärlaitoksen kon				
Koneet ja kalusto yhteensä	-280 000,00	-150 124,56	-129 875,44	-416 630,86
Aineettomat oikeudet	0	0	0,00	0
Investoinnit yhteensä	-2 760 000,00	-2 350 560,73	-409 439,27	-2 944 286,23

Talousarvion toteutumisosa / rahoitusosa

	TA 2023	TP 2023 Toteuma	Poikkeama	TP 2022
Toiminnan rahavirta				
Liikeliijäämä	1 911 843,04	2 022 969,75	-111 126,71	1 894 238,87
Poistot ja arvonalentumiset	2 016 018,73	2 035 094,44	-19 075,71	2 036 429,57
Rahoitustuotot ja kulut	-1 200 000,00	-1 187 239,59	-12 760,41	-1 189 219,81
Tulorahoituksen korjauserät		0		0
Toiminnan rahavirta	2 727 861,77	2 870 824,60	-142 962,83	2 741 448,63
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 760 000,00	-2 350 560,73	-409 439,27	-2 944 286,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0		0
luovutustulot		0		0
Investointien rahavirta	-2 760 000,00	-2 350 560,73	-409 439,27	-2 944 286,23
Toiminnan ja investointien rahavirta	-32 138,23	520 263,87	-552 402,10	-202 837,60
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		4137,42		
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta		-2 466 056,18	186 121,51	186 121,51
Saamisten muutos muilta		101 035,10	-209 482,23	-209 482,23
Korttomien velkojen muutos kunnalta		1 661 191,88	2 259,37	2 259,37
Korttomien velkojen muutos muilta		180 766,44	-32 101,82	-32 101,82
Liittymismaksujen muutos		0,00	105 686,77	256 686,77
Rahoituksen rahavirta		-523 062,76	52 483,60	203 483,60
Rahavarojen muutos		1 338,53	460 646,00	646
Rahavarojen muutos		1 338,53		646
Rahavarat kauden lopussa 31.12.		117 482,97		116 144,44
Rahavarat 1.1.		116 144,44		115 498,44

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma		1.1.-31.12.2023		1.1.-31.12.2022
Liikevaihto		7 694 302,77		7 498 602,32
Liiketoiminnan muut tuotot		9 612,25		35 558,63
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet	-1 076 239,61		-1 025 431,02	
Palvelujen ostot	-1 203 908,92	-2 280 148,53	-1 224 937,88	-2 250 368,90
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 027 391,24		-966 229,07	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-199 450,77		-238 722,41	
Muut henkilöstösivukulut	-36 620,95	-1 263 462,96	-35 340,93	-1 240 292,41
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 028 667,48		-1 952 441,66	
Arvonalentumiset	-6 426,96	-2 035 094,44	-83 987,91	-2 036 429,57
Liiketoiminnan muut kulut		-102 239,34		-115 813,49
Liikeylijäämä		2 022 969,75		1 894 238,87
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 266,53		58,83	
Muut rahoitustuotot	11 567,89		10 721,36	
Korvaus peruspääomasta	-957 042,06		-39 281,80	
Muut rahoituskulut	-243 031,95	-1 187 239,59	-1 160 718,20	-1 189 219,81
Ylijäämä ennen satunaisia eriä		835 730,16		705 019,06
Ylijäämä ennen varauksia		835 730,16		705 019,06
Tiliikauden ylijäämä/alijäämä		835 730,16		705 019,06
Liikelaitoksen tunnusluvut				
Sijoitetun pääoman tuotto, %		6,18		6,75
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		6,18		6,75
Voitto, %		9,6		9,4

Tunnuslukujen selitykset

Sijoitetun pääoman tuotto %

= $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{muille maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1 - 5 (joukkovelkakirjalainat, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, lainat kunnalta. Lainat julkisyhteisöiltä, lainat muilta luotonantajilta.) Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittama pääoman tuotto %

= $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{lainat kunnalta} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuotto prosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuotto prosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämäerät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto %

= $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

3.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta	2 022 969,75	1 894 238,87
Poistot ja arvonalentumiset	2 035 094,44	2 036 429,57
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 187 239,59	-1 189 219,81
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	0,00
Toiminta yhteensä	2 870 824,60	2 741 448,63
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 350 560,73	-2 944 286,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Investoinnit yhteensä	-2 350 560,73	-2 944 286,23
Toiminnan ja investointien rahavirta	520 263,87	-202 837,60
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	4 137,42	0,00
Lyhytaikaisen lainojen muutos muilta		
Lainakannan muutokset yhteensä		
Muut maksuvalmiuden muutokset	518 925,34	
Saamisten muutokset kunnalta	-2 466 056,18	186 121,51
Saamisten muutokset muilta	101 035,10	-209 482,23
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 661 191,88	2 259,37
Korottomien velkojen muutos muilta	180 766,44	-32 101,82
Liittymismaksujen muutos muilta	0,00	256 686,77
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-523 062,76	203 483,60
Rahoituksen rahavirta	-523 062,76	203 483,60
Rahavarojen muutos	1 338,53	646,00
Rahavarojen muutos	1 338,53	646,00
Rahavarat 31.12.	117 482,97	116 144,44
Rahavarat 01.01.	116 144,44	115 498,44
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, €	296 855,72	-45 826,99
Investointien tulorahoitus, %	122,13	93,11
Kassan riittävyys, pv	5,96	5,47
Quick ratio	2,34	4,12
Current ratio	2,34	4,12

Tunnuslukujen selitykset

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokset *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %

= $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{poistot ja arvonalentumiset} - \text{tuloverot}) / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{rahavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Liikelaitoksilla tunnuslukuun voi vaikuttaa mm. yhdyntilien käyttö. Liikelaitoksen ja keskuslaskennan välinen yhdyntilä esitetään taseryhmässä *Saamiset kunnalta*, jolloin liikelaitoksilla ei ole välttämättä lainkaan omia rahavaroja.

Quick ratio

= $(\text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusarvopaperit} + \text{lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken.

Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikki: alle 0,5

Current ratio

= $(\text{vaihto-omaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahoitusarvopaperit} + \text{rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöomaisuussuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikki: alle 1

3.3 Tase

Tase	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	30 261 290,26	29 949 961,39
Aineettomat hyödykkeet	0,00	169 909,59
Tietokoneohjelmistot	0,00	169 909,59
Aineelliset hyödykkeet	30 115 547,38	29 630 171,50
Maa-alueet	281 443,65	281 443,65
Rakennukset	4 425 297,74	4 690 918,57
Johtoverkostot ja laitteet	22 125 645,56	21 871 965,30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	1 750 670,15	1 647 506,17
Koneet ja kalusto	1 074 886,84	1 038 624,83
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	457 603,44	99 712,98
Sijoitukset	145 742,88	149 880,30
Muut saamiset	145 742,88	149 880,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 954 853,62	3 588 494,01
Saamiset	5 837 370,65	3 472 349,57
Lyhytaikaiset	5 837 370,65	3 472 349,57
Myyntisaamiset	2 172 360,55	2 179 541,81
Saamiset kunnalta	3 655 368,70	1 189 312,52
Muut saamiset	840,00	65 598,38
Siirtosaamiset	8 801,40	37 896,86
Rahat ja pankkisaamiset	117 482,97	116 144,44
Maksuliiketilit	116 144,44	116 144,44
VASTAAVAA YHTEENSÄ	36 216 143,88	33 538 455,40
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	29 407 915,81	28 572 185,65
Peruspääoma	19 640 900,81	19 640 900,81
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 931 284,84	8 226 265,78
Tilikauden ylijäämä	835 730,16	705 019,06
VIERAS PÄÄOMA	6 808 228,09	4 966 269,75
Pitkäaikainen	4 259 038,14	4 095 028,63
Ostovelat	0,00	0,00
Konsernivelat	0,00	0,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	4 259 038,14	4 095 028,63
Lyhytaikainen	2 549 189,95	871 241,12
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00

Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	273 346,34	330 300,59
Velat kunnalle	0,00	10 943,74
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	370 919,86	340 593,00
Siirtovelat	1 904 923,75	189 403,79
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	36 216 143,88	33 538 455,40

Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	85,62	85,19
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	67,92	65,89
Kertynyt yli-/alijäämä (1000 €)	9 767	8 931

Taseen tunnuslukujen selitykset

Omavaraisuusaste %

= $100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko omapääoma} - \text{saadut ennakot})$

kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastaavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kysyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus %

= $100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen täyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

3.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta allekirjoittaa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tilinpäätöksen 2023 ja päättää, että tilikauden ylijäämä 835 730,16 euroa kirjataan Kajaanin Vesi -liikelaitoksen taseeseen oman pääoman tilikauden yli-/alijäämätilille.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta esittää Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tilinpäätöksen 2023 Kajaanin kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kajaanin kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Alle 10.000 euron hankinnat pois lukien vesi- ja jätevesimittarit, on kirjattu vuosikuluksi.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto ja muut varsinaisen toiminnan tuotot		2023	2022
Käyttömaksut		5 916 081,50	5 758 098,34
Perusmaksut		1 597 392,58	1 532 895,88
Muut Palvelut		180 828,69	210 590,39
Liikevaihto		7 694 302,77	7 501 584,61
Liiketoiminnan muut tuotot		5 227,65	30 220,23
Avustukset		4 384,60	5 338,40
Tuotot yhteensä		7 703 915,02	7 537 143,24

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua Kajaanin kaupungin poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistoaika vuotta	Poisto- menetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmat	3	tasapoisto
Muut aineettomat oikeudet	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	15 - 40	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-10	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet, luonnonvarat		Käytön mukainen poisto

Tuloutus kaupungille

	2023	2022
Peruspääoman korko	242 957,94	39 281,80
Tuloutus ylijäämistä	957 042,06	1 160 718,20
Yhteensä	1 200 000,00	1 200 000,00

4.3. Taseen liitetiedot

4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat 31.12.2023

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				Sijoitukset Muut saamiset		Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennako- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Palautus- kelpoiset liittymis- maksut		
Poistamaton hankintameno 1.1	169 909,59	281 443,65	4 690 918,57	23 519 471,47	1 038 624,83	99 712,98	149 880,30	29 949 961,39	
Lisäykset tilikauden aikana		0,00	0,00	1 747 887,02	209 131,25	393 542,46		2 350 560,73	
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00				0,00	
Vähennykset tilikauden aikana							-4 137,42	-4 137,42	
Siirrot erien välillä	0,00		0,00	35 652,00	0,00	-35 652,00		0,00	
Tilikauden poisto	-169 909,59		-262 465,62	-1 425 838,36	-170 453,91			-2 028 667,48	
Arvonlennukset ja niiden palautukset								0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12	0,00	281 443,65	4 428 452,95	23 877 172,13	1 077 302,17	457 603,44	145 742,88	30 267 717,22	
								0,00	
Arvonkorotukset / nalennukset			-3 155,21	-856,42	-2 415,33			-6 426,96	
Kirjanpitoarvo 31.12	0,00	281 443,65	4 425 297,74	23 876 315,71	1 074 886,84	457 603,44	145 742,88	30 261 290,26	

Maa- ja vesialueiden erittely

		2023	2022
Maa- ja vesialueet			
	Kiinteistöjen liittymismaksut	179 003,91	179 003,91
	Muut maa- ja vesialueet	102 439,74	102 439,74
Maa- ja vesialueet yhteensä		281 443,65	281 443,65

Vaihtuvat vastaavat 31.12.2023

Saamisten erittely

	2023	2023	2022	2022
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöltä				
	Myyntisaamiset	0,00	0,00	249 451,88
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	249 451,88
Saamiset kuntayhtymiltä				
	Myyntisaamiset	0,00	0,00	172 984,53
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	172 984,53
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
	Myyntisaamiset	0,00	0,00	854,41
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	854,41
Saamiset kunnalta				
	Myyntisaamiset	0,00	0,00	190 355,14
	Lainasaamiset	0,00	3 655 368,70	1 064 555,76
Yhteensä	0,00	3 655 368,70	0,00	1 254 910,90
Saamiset muilta				
	Myyntisaamiset	0,00	2 172 360,55	1 756 250,99
	Muut saamiset	0,00	840,00	0,00
	Siirtosaamiset	0,00	8 801,40	37 896,86
Yhteensä	0,00	2 182 001,95	0,00	1 794 147,85
Saamiset yhteensä	0,00	5 837 370,65	0,00	3 472 349,57

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtosaamiset	2023	2022
Kela, korvaus työterveyshuollosta	60 000,00	5 600,00
yhteensä	60 000,00	5 600,00

4.3.2. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

Oma pääoman erittely

	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	19 640 900,81	19 640 900,81
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	19 640 900,81	19 640 900,81
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 931 284,84	8 226 265,78
Tilikauden ylijäämä	835 730,16	705 019,06
yhteensä	29 407 915,81	28 572 185,65

Vieras pääoma

	2023	2023	2022	2022
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	62 448,03	0,00	69 593,72
Muut velat	0,00	0,00	52 324,53	0,00
Yhteensä	0,00	69 593,72	52 324,53	69 593,72
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat	0,00	51,18	0,00	996,97
Muut velat	0,00	0,00	52 324,53	0,00
Yhtensä	0,00	51,18	52 324,53	996,97
Velat kunnalle				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	10 943,74
Muut velat	0,00	0,00	391 195,81	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	391 195,81	10 943,74
Velat muille				
Ostovelat	0,00	210 847,13	0,00	259 709,90
Muut velat	0,00	370 919,86	3 599 183,76	340 593,00
Siirtovelat	0,00	1 904 923,73	0,00	189 403,79
Yhteensä	3 599 183,76	2 486 690,72	3 599 183,76	789 706,69
Vieras pääoma yhteensä	4 259 038,14	2 556 335,62	4 095 028,63	871 241,12

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

		2023	2022
	Lomapalkkajaksotus	214 008,89	189 403,79
	Siirtovelat yhteensä	214 008,89	189 403,79

4.3.3. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

		2023	2022
	Leasingvastuut		
	Seuraavalla tilikaudella maksettavat	117 165,78	64 208,59
	Myöhemmin maksettavat	122 125,55	123 800,20
	Yhteensä	239 291,33	188 008,79

4.3.4. Ympäristöasiat

		2023	2022
	Ympäristötuotot		
	Viemärlaitoksen tuotot	4 753 323,48	4 681 943,52
	Ympäristökulut		
	Viemärlaitoksen kulut	-3 366 361,48	-3 172 366,46
	Ympäristö netto	1 386 962,00	1 509 577,06

Pysyviin vastaaviin sisältyviä aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja, tasearvo 31.12.

		2023	2022
	Maa-alueet		
	Jätevedenpuhdistamon maa-alue	51 983,36	51 983,36
	Rakennukset		
	Viemärlaitoksen rakennukset	2 243 504,57	2 388 643,92
	Kiinteät rakenteet ja laitteet		
	Viemärlaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10 686 782,03	10 617 777,54
	Aktivoidut ympäristökulut yhteensä	12 982 269,96	13 058 404,82

4.3.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

				2023	2022
Henkilöstön määrä 31.12. (htv2)					
	vakituiset			17,70	18,00
	määräaikaiset			1,30	1,30
	työllistetyt			0,00	0,00
	Yhteensä			19,00	19,30
Henkilöstökulut					
Tuloslaskelman henkilöstökulut					
	Maksetut palkat			1 023 088,96	967 311,94
	Henkilöstökorvaukset			-4 302,28	-1 082,87
	Palkat ja palkkiot yhteensä			1 027 391,24	966 229,07
	Eläkekulut			199 450,77	238 722,41
	Muut henkilösivukulut			36 620,95	35 340,93
	Tuloslaskelman henkilöstökulut yhteensä			1 263 462,96	1 240 292,41
	Aktivoidut henkilöstökulut yhteensä			0,00	0,00

5. Kirjanpito kirjat ja tositelajit

KIRJANPITOKIRJAT

Päiväkirja	sähköinen
Pääkirja	sähköinen
Tuloslaskelma	sähköinen
Tase	sähköinen
Rahoituslaskelma	sähköinen
Tilipuitteet	sähköinen
Ostoreskontra	sähköinen
Myyntireskontra	sähköinen
Tasekirja	sähköinen
Tase-erittelyt	sähköinen

TOSITELAJIT

291_100100	291 Aineettomat oikeudet	sähköinen
291_100500	291 Tietokoneohjelmistot	sähköinen
291_100510	291 Tietokoneohjelmistojen lisenssimaksut	sähköinen
291_101200	291 Tutkimus- ja kehittämismenot	sähköinen
291_110000	291 Maa- ja vesialueet	sähköinen
291_110290	291 SIS kiinteistöjen liittymismaksut	sähköinen
291_110500	291 Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	sähköinen
291_111600	291 Hallinto- ja laitosrakennukset	sähköinen
291_112000	291 Muut rakennukset	sähköinen
291_113000	291 Maa- ja vesirakenteet	sähköinen
291_114000	291 Johtoverkostot ja laitteet	sähköinen
291_114300	291 Vesijohtoverkosto	sähköinen
291_114400	291 Viemäriverkosto	sähköinen
291_115000	291 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	sähköinen
291_115100	291 Muut kiinteät koneet ja laitteet	sähköinen
291_116000	291 Kuljetusvälineet	sähköinen
291_116500	291 Tietokonelaitteet	sähköinen
291_117000	291 Muut koneet ja kalusto	sähköinen
291_117300	291 Sairaalalaitteet	sähköinen
291_118000	291 Luonnonvarat	sähköinen
291_118400	291 Arvo- ja taide-esineet	sähköinen
291_118700	291 Muut aineelliset hyödykkeet	sähköinen
291_120000	291 Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	sähköinen
291_120010	291 Asunto-osakkeet osakkuusyhteisöissä	sähköinen

291_120100	291 Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet	sähköinen
291_120110	291 Asunto-osakkeet yhteisyhteisöissä	sähköinen
291_120200	291 Muut omistusyhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet	sähköinen
291_120210	291 Asunto-osakkeet muissa omistusyhteisöissä	sähköinen
291_120400	291 Tytäryhteisöosakkeet ja osuudet	sähköinen
291_120410	291 Asunto-osakkeet tytäryhteisöissä	sähköinen
291_120600	291 Kuntayhtymäosuudet	sähköinen
291_120900	291 Liikelaitosten pääomat	sähköinen
291_121090	291 Muiden taseyksikköjen peruspääomat	sähköinen
291_121200	291 Muut osakkeet ja osuudet	sähköinen
291_121210	291 Muut asunto-osakkeet	sähköinen
291_121290	291 Osakkeiden rahasto-osuudet	sähköinen
291_121400	291 Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset	sähköinen
291_124800	291 Liittymismaksut palautettavat	sähköinen
291_124890	291 SIS liittymismaksut palautettavat	sähköinen
291AIF	291 AIF tositekonversio	sähköinen
291AKT	291 Aktivoinnit	sähköinen
291AKT2	291 Aktivointi kirjanpito-oikaisu	sähköinen
291ALE	291 Alennuskirjauskansio	sähköinen
291ALI	291 Alitilittäjät	sähköinen
291Alkusal	Projektin alkusaldot	sähköinen
291ALV	291 ALV-maksuajo	sähköinen
291AMK	291 Asiakkaan manuaaliset kohdistukset	sähköinen
291AMS	291 Asiakkaan manuaaliset suoritukset	sähköinen
291ARK	291 Alareskontran kirjauskansiovienti	sähköinen
291ARV	291 Reskontrien valuutanarvostus	sähköinen
291AS	291 Asiakasnumero 1000001-9999999	sähköinen
291BUD	291 Budjettisaldot	sähköinen
291D	291 Dokumentit	sähköinen
291DT	291 Dokumentin tunnus	sähköinen
291EL	291 Elementin numero	sähköinen
291ERA	291 Laskujen tuonnin eränumerosarja	sähköinen
291ETE	291 EndToEnd SEPA	sähköinen
291EU	291 EU-myyntien arvonlisäveron ilmoitus	sähköinen
291FV	291 Invoice	sähköinen
291H	291 Hyvitys	sähköinen
291HI	291 Hierarkiatunnus	sähköinen
291HS	291 Hyvityksen siirto	sähköinen
291HYV	291 Hyvitysten palautus	sähköinen
291IID	291 Instructionidentification SEPA	sähköinen
291JA	291 Jaksotustosite	sähköinen
291JT	291 Järjestelmätunnus	sähköinen
291Kausi	291 Kausikirjauskansio	sähköinen

291KB	291 Käyttöomaisuusbudjetti	sähköinen
291KEL	291 Keräysluttelo	sähköinen
291KK	291 Kirjaukset	sähköinen
291KKE	291 Kirjaukset eränumero	sähköinen
291KKS	291 Kirjaukset siirto	sähköinen
291KL	291 Korkolasku	sähköinen
291KLT	291 Korkolaskutus	sähköinen
291KOE	291 KOM tapahtumat (EVL)	sähköinen
291KOM	291 KOM numero	sähköinen
291KOS	291 KOM tapahtumat (SUMU)	sähköinen
291KOS2	291 KOM kirjat kirjanpito	sähköinen
291KPA	291 Kirjanpito tapahtuman palautustapahtuma	sähköinen
291KPL1	291 ATKSLA kirjanpito	sähköinen
291KPL2	291 Ceepos kirjanpito	sähköinen
291KPL3	291 Jamix kirjanpito	sähköinen
291KPL4	291 Inworks Vesi kirjanpito	sähköinen
291KPL5	291 Pusatec kirjanpito	sähköinen
291KPL6	291 Timmi kirjanpito	sähköinen
291KPP	291 Kirjanpito tapahtuman peruutuksen jäljitysnumero	sähköinen
291KS	291 Kohdistussääntö	sähköinen
291KT	291 Kertatoimittaja	sähköinen
291KTO	291 Kirjautus	sähköinen
291KUTI	291 Kuntatiedon jaksotukset	sähköinen
291KVA	291 Kirjanpidon valuutanarvostus	sähköinen
291L	291 Vapaatekstilasku	sähköinen
291LA	291 Lähetysnumero	sähköinen
291LE	291 Projektin ennakkolasku	sähköinen
291LEH	291 Projektin ennakkohyvitys	sähköinen
291Lisäma	291 Projektin lisämaksut	sähköinen
291LO	291 Lomakehuomautus	sähköinen
291LPV	291 Lomapalkkavaraukset	sähköinen
291LT	291 Luottotappiokirjaus	sähköinen
291LTE	291 Luottotappioiden kirjauserä	sähköinen
291MID	291 Messagidenfication SEPA	sähköinen
291MK	291 Maksukehotus	sähköinen
291MKM	291 Myren kohdistustapahtumat maksutus	sähköinen
291MKP	291 Myren kohdistustapahtumat päätös	sähköinen
291MKT	291 Maksukehotus	sähköinen
291ML	291 Matkalasku	sähköinen
291MT	291 Myyntitilaus	sähköinen
291MTH	291 Myynnin hyvitys	sähköinen
291MU	291 Muistiotositteet	sähköinen

291MYL10	291 Laskunumero, laskulaji 10	sähköinen
291MYL11	291 Laskunumero, laskulaji 11	sähköinen
291MYL12	291 Laskunumero, laskulaji 12	sähköinen
291MYL13	291 Laskunumero, laskulaji 13	sähköinen
291MYL14	291 Laskunumero, laskulaji 14	sähköinen
291MYL15	291 Laskunumero, laskulaji 15	sähköinen
291MYL16	291 Laskunumero, laskulaji 16	sähköinen
291MYL17	291 Laskunumero, laskulaji 17	sähköinen
291MYL17P	291 Laskunumero, laskulaji 17 (Pusatec)	sähköinen
291MYL18	291 Laskunumero, laskulaji 18	sähköinen
291MYL19	291 Laskunumero, laskulaji 19	sähköinen
291MYL20	291 Laskunumero, laskulaji 20	sähköinen
291MYL21	291 Laskunumero, laskulaji 21	sähköinen
291MYL22	291 Laskunumero, laskulaji 22	sähköinen
291MYL23	291 Laskunumero, laskulaji 23	sähköinen
291MYL24	291 Laskunumero, laskulaji 24	sähköinen
291MYL25	291 Laskunumero, laskulaji 25	sähköinen
291MYL26	291 Laskunumero, laskulaji 26	sähköinen
291MYL27	291 Laskunumero, laskulaji 27	sähköinen
291MYL28	291 Laskunumero, laskulaji 28	sähköinen
291MYL29	291 Laskunumero, laskulaji 29	sähköinen
291MYL30	291 Laskunumero, laskulaji 30	sähköinen
291MYL31	291 Laskunumero, laskulaji 31	sähköinen
291MYL32	291 Laskunumero, laskulaji 32	sähköinen
291MYL33	291 Laskunumero, laskulaji 33	sähköinen
291MYL34	291 Laskunumero, laskulaji 34	sähköinen
291MYL35	291 Laskunumero, laskulaji 35	sähköinen
291MYL36	291 Laskunumero, laskulaji 36	sähköinen
291MYL37	291 Laskunumero, laskulaji 37	sähköinen
291MYL38	291 Laskunumero, laskulaji 38	sähköinen
291MYL39	291 Laskunumero, laskulaji 39	sähköinen
291MYL40	291 Laskunumero, laskulaji 40	sähköinen
291MYL41	291 Laskunumero, laskulaji 41	sähköinen
291MYL42	291 Laskunumero, laskulaji 42	sähköinen
291MYL43	291 Laskunumero, laskulaji 43	sähköinen
291MYL44	291 Laskunumero, laskulaji 44	sähköinen
291MYL45	291 Laskunumero, laskulaji 45	sähköinen
291MYL46	291 Laskunumero, laskulaji 46	sähköinen
291MYL47	291 Laskunumero, laskulaji 47	sähköinen
291MYL48	291 Laskunumero, laskulaji 48	sähköinen
291MYL49	291 Laskunumero, laskulaji 49	sähköinen
291MYL50	291 Laskunumero, laskulaji 50	sähköinen
291MYL51	291 Laskunumero, laskulaji 51	sähköinen

291MYL52	291 Laskunumero, laskulaji 52	sähköinen
291MYL53	291 Laskunumero, laskulaji 53	sähköinen
291MYL54	291 Laskunumero, laskulaji 54	sähköinen
291MYL55	291 Laskunumero, laskulaji 55	sähköinen
291MYL56	291 Laskunumero, laskulaji 56	sähköinen
291MYL57	291 Laskunumero, laskulaji 57	sähköinen
291MYL58	291 Laskunumero, laskulaji 58	sähköinen
291MYL59	291 Laskunumero, laskulaji 59	sähköinen
291MYL60	291 Laskunumero, laskulaji 60	sähköinen
291MYL61	291 Laskunumero, laskulaji 61	sähköinen
291MYL62	291 Laskunumero, laskulaji 62	sähköinen
291MYL63	291 Laskunumero, laskulaji 63	sähköinen
291MYL64	291 Laskunumero, laskulaji 64	sähköinen
291MYL65	291 Laskunumero, laskulaji 65	sähköinen
291MYL66	291 Laskunumero, laskulaji 66	sähköinen
291MYL67	291 Laskunumero, laskulaji 67	sähköinen
291MYL68	291 Laskunumero, laskulaji 68	sähköinen
291MYL69	291 Laskunumero, laskulaji 69	sähköinen
291MYL70	291 Laskunumero, laskulaji 70	sähköinen
291MYL71	291 Laskunumero, laskulaji 71	sähköinen
291MYL72	291 Laskunumero, laskulaji 72	sähköinen
291MYL73	291 Laskunumero, laskulaji 73	sähköinen
291MYL74	291 Laskunumero, laskulaji 74	sähköinen
291MYL75	291 Laskunumero, laskulaji 75	sähköinen
291MYL76	291 Laskunumero, laskulaji 76	sähköinen
291MYL77	291 Laskunumero, laskulaji 77	sähköinen
291MYL78	291 Laskunumero, laskulaji 78	sähköinen
291MYL79	291 Laskunumero, laskulaji 79	sähköinen
291MYL80	291 Laskunumero, laskulaji 80	sähköinen
291MYL81	291 Laskunumero, laskulaji 81	sähköinen
291MYL82	291 Laskunumero, laskulaji 82	sähköinen
291MYL83	291 Laskunumero, laskulaji 83	sähköinen
291MYL84	291 Laskunumero, laskulaji 84	sähköinen
291MYL85	291 Laskunumero, laskulaji 85	sähköinen
291MYL86	291 Laskunumero, laskulaji 86	sähköinen
291MYL87	291 Laskunumero, laskulaji 87	sähköinen
291MYL88	291 Laskunumero, laskulaji 88	sähköinen
291MYL89	291 Laskunumero, laskulaji 89	sähköinen
291MYL90	291 Laskunumero, laskulaji 90	sähköinen
291MYL91	291 Laskunumero, laskulaji 91	sähköinen
291MYL92	291 Laskunumero, laskulaji 92	sähköinen
291MYL93	291 Laskunumero, laskulaji 93	sähköinen
291MYL94	291 Laskunumero, laskulaji 94	sähköinen

291MYL95	291 Laskunumero, laskulaji 95	sähköinen
291MYL96	291 Laskunumero, laskulaji 96	sähköinen
291MYL97	291 Laskunumero, laskulaji 97	sähköinen
291MYL98	291 Laskunumero, laskulaji 98	sähköinen
291MYL99	291 Koontikorkolasku	sähköinen
291ND	291 Nimikedimensionumero	sähköinen
291NE	291 Nimikkeen erätunnus	sähköinen
291NK	291 Nimiketunnus	sähköinen
291NKU	291 Nimikkeen kulutus	sähköinen
291OI	291 Oikaisutosite	sähköinen
291OKM	291 Ostoreskontran kohdistustapahtumat maksutosite	sähköinen
	291 Ostoreskontran kohdistustapahtumat päätöstitite	
291OKP	291 Ostolaskujen tositenumero	sähköinen
291OL	291 Suoraan AXiin syötettävät ostolaskut	sähköinen
291OLA	291 Ostoreskontramaksut	sähköinen
291OM	291 Palkat	sähköinen
291PA	291 Pakkausluettelo	sähköinen
291PAK	291 Pankkitositteet	sähköinen
291Pankki	291 Perintäliittymä	sähköinen
291PER	291 Projektin tuntitapahtumat	sähköinen
291PH	291 Projektin kulutapahtumat alv 0	sähköinen
291PK	291 Projektin kulutapahtumat alvillinen	sähköinen
291PKA	291 Projektinlaskuehdotus	sähköinen
291PLE	291 Projektinnumero	sähköinen
291PR_1	291 Projektinhyvityslasku	sähköinen
291PRH	291 Projekttilasku	sähköinen
291PRL	291 Projektinkirjaukset	sähköinen
291PRO	291 Perustesääntö	sähköinen
291PS	291 PSOPmaksut	sähköinen
291PSOP	291 Intrum-suoritukset	sähköinen
291PSU	291 Projektin tulotapahtumat	sähköinen
291PT	291 Rahoituslaskelman ulkopuoliset	sähköinen
291RAHULK	291 RY -kirjaukset	sähköinen
291RY	291 Laskuttajailmoitus	sähköinen
291SI	291 Sisäisten laskujen tositet	sähköinen
291SIS	291 Projektisopimus (manuaalinen)	sähköinen
291SOP	291 Toimittajanumero	sähköinen
291T	291 Tarjouksen vahvistus	sähköinen
291TAV	291 Tarjouksen kirjaus	sähköinen
291TK	291 Toistuvat laskut	sähköinen
291TL	291 Tapahtumatunnus	sähköinen
291TN		

291TNR	291 Tehtävän numero	sähköinen
291TT	291 Tapaustunnus	sähköinen
291TV	291 Tilausvahvistus	sähköinen
291VII	291 Asiakkaan viitemaksut	sähköinen
291ViiteMu	291 Viitteen muoto	sähköinen
291VKE	291 Keräilyerä	sähköinen
291VKK	291 Varastonkirjauskansiot	sähköinen
291VKT	291 Varastokirjaustositteet	sähköinen
291VL	291 Vapaatekstilaskun numero	sähköinen
291VLH	291 Vapaatekstilaskun hyvityslaskun numero	sähköinen
291VN	291 Vastatapahtumien numerosarja	sähköinen
291VO	291 Varaston oikaisutositteet	sähköinen
291VP	291 Varaston päätös-tositteet	sähköinen
291VT	291 Varastotilaus	sähköinen
291VTO	291 Väliaikainen tositenumero	sähköinen
291VTT	291 Tilitystapahtuman numero	sähköinen
291VY1	291 Vaiheen 1 vyörytysten tositenumero	sähköinen
291VY2	291 Vaiheen 2 vyörytysten tositenumero	sähköinen
291VY3	291 Vaiheen 3 vyörytysten tositenumero	sähköinen
291VY4	291 Vaiheen 4 vyörytysten tositenumero	sähköinen
291VY5	291 Vaiheen 5 vyörytysten tositenumero	sähköinen
291VYP	291 Vyörytysten peruutustosite	sähköinen
291XAS	291 Kirjanpidon konversiot	sähköinen
291XKOM	291 Kom-konversio	sähköinen
291XMY	291 Myyntireskontran konvertoinnin numerosarja	sähköinen
291XOR	291 Ostoreskontran konvertoinnin nrosarja	sähköinen
291YT	291 Yhteystunnus	sähköinen

Kajaanin kaupunki

6. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kajaanissa 29. päivänä helmikuuta 2024

Johtokunta:

Janne Heikkinen, puheenjohtaja

Pasi Arffman, varapuheenjohtaja

Jani Haataja

Rea Stricker

Aila Tartia-Jalonen

Juha Nurminen, liikelaitoksen johtaja